

ГРУПА ЕРАСТ
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2014 година

	Прило жения	31 декември 2014 BGN'000	31 декември 2013 BGN'000
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и оборудване	3	9,729	9,705
Нематериални активи	4	98	103
Финансови активи на разположение и за продажба	5	797	807
Активи по отсрочени данъци	6	56	47
		10,680	10,662
Текущи активи			
Материални запаси	7	2,315	5,858
Търговски вземания	8	4,780	8,350
Други вземания и предплатени разходи	9	183	274
Парични средства и парични еквиваленти	10	273	441
		7,551	14,923
ОБЩО АКТИВИ		18,231	25,585
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Капитал, отнасящ се до притежателите на собствения капитал на дружеството-майка			
Основен капитал		255	255
Резерви		490	392
Натрупани (загуби) / печалби		(2,511)	945
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ	11	(1,766)	1,592
ПАСИВИ			
Нетекущи задължения			
Дългосрочни банкови заеми	12	6,029	7,241
Пасиви по отсрочени данъци	6	171	479
Задължения за депозити по предоставени резервоари	15	141	140
Задължения по получени търговски заеми	13	92	-
Задължения по финансов лизинг	20	48	63
Деривативни финансови инструменти	14	40	182
Задължения към персонала при пенсиониране	16	31	25
Правителствени финансираня	22	24	36
		6,576	8,166
Текущи задължения			
Задължения за депозити по предоставени шилдрии	15	5,836	5,662
Търговски задължения	18	3,415	6,284
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	12	1,226	1,117
Краткосрочни банкови заеми	17	867	274
Деривативни финансови инструменти	14	237	256
Задължения за данъци	21	1,678	1,942
Задължения към персонала и за социално осигуряване	19	102	245
Краткосрочна част на задължения по финансов лизинг	20	42	33
Други текущи задължения	22	18	14
		13,421	15,827
ОБЩО ПАСИВИ		19,997	23,993
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		18,231	25,585

Приложенията на страници от 5 до 63 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Консолидираният финансов отчет на страници от 1 до 63 е одобрен за издаване от Управителя и е подписан от него на 15 юни 2015 година.

Аябена Иланова Иванова

Управител

15 юни 2015 година

Бойка Равиличева

Гл. счетоводител (съставител)

15 юни 2015 година

ГРУПА ЕРАСТ
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, завършваща на 31 ДЕКЕМВРИ 2014 година

	Приложения	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Приходи	23	87,828	106,067
Отчетна стойност на продадените стоки	24	(84,155)	(97,773)
Брутна печалба		3,673	8,294
Други приходи от дейността	25	2,639	2,499
Разходи за материали и консумативи	26	(196)	(257)
Разходи за външни услуги	27	(6,834)	(6,910)
Разходи за персонала	28	(1,428)	(1,549)
Разходи за амортизация	3, 4	(621)	(715)
Други разходи за дейността	29	(144)	(139)
(Загуба) / печалба от оперативна дейност		(2,911)	1,223
Финансови приходи	30	163	248
Финансови разходи	31	(919)	(743)
Финансови приходи / (разходи), нетно		(756)	(495)
Печалба от придобиване на дъщерни дружества	36	15	-
(Загуба) / Печалба преди данък върху печалбата		(3,652)	728
Икономия / (Разход) за данък върху печалбата	32	307	(120)
Нетна (загуба) / печалба за годината		(3,345)	608
Други компоненти на всеобхватния доход:			
<i>Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>			
Нетна промяна в справедливата стойност на финансовите активи на разположение и за продажба		(10)	392
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които могат да бъдат рекласифицирани		-	-
		(10)	392
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>			
Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи		(3)	(1)
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които няма да бъдат рекласифицирани		-	-
		(3)	(1)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък	33	(13)	391
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		(3,358)	999
Нетна печалба за годината, отнасяща се към:			
Притежателите на собствения капитал на дружеството-майка		(3,345)	608
Общ всеобхватен доход за годината, отнасящ се към:			
Притежателите на собствения капитал на дружеството-майка		(3,358)	999

Приложенията на страници от 5 до 63 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Албена Иванова Иванова

Управител

15 юни 2015 година

Бойка Раянлисва

Гл. счетоводител (съставител)

15 юни 2015 година

ГРУПА ЕРАСТ
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за годината, завършваща на 31 ДЕКЕМВРИ 2014 година

Приложения	Отнасящ се към притежателите собствения капитал на дружеството майка					Общо собствен капитал
	Основен капитал	Законови резерви	Резерви по финансови активи на разположение и за продажба	Натрупани (загуби)/печалби	BGN'000	BGN'000
Салдо към 1 януари 2013 година	255	-	-	338	593	593
Промени в собствения капитал за 2013 година						
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	392	607	999	999
*нетна печалба за годината	-	-	-	608	608	608
*други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	392	(1)	391	391
Салдо към 31 декември 2013 година	255	-	392	945	1,592	1,592
Промени в собствения капитал за 2014 година						
Разпределение на печалбата за:	-	108	-	(108)	-	-
*резерви	-	108	-	(108)	-	-
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	(10)	(3,348)	(3,358)	(3,358)
*нетна загуба за годината	-	-	-	(3,345)	(3,345)	(3,345)
*други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	(10)	(3)	(13)	(13)
Салдо към 31 декември 2014 година	255	108	382	(2,511)	(1,766)	(1,766)

Приложенията на страници от 5 до 63 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Албена Иванова Иванова
Управител
15 юни 2015 година

Бойка Раянлиева
Гл. счетоводител (съставител)
15 юни 2015 година

ГРУПА ЕРАСТ
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща на 31 ДЕКЕМВРИ 2014 година

	Приложения	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		114,670	136,058
Плащания на доставчици		(87,730)	(104,463)
Плащания на персонала и за социално осигуряване		(1,517)	(1,444)
Платени данъци (без данъци върху печалбата)		(23,872)	(26,061)
Платен данък върху печалбата		(11)	(100)
Платени лихви и банкови такси по заеми за оборотни средства и гаранции		(77)	(67)
Други постъпления/(плащания), нетно		(62)	(96)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		1,401	3,827
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Покупки на машини и оборудване		(507)	(137)
Постъпления от продажби на оборудване		18	9
Покупки на нематериални активи		-	(62)
Постъпления от придобиване на дъщерни дружества, нетно от платени парични средства		9	-
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност		(480)	(190)
Парични потоци от финансова дейност			
Увеличение / (намаление)/ на банкови овърдрафти, нетно		593	(1,702)
Изплащане на дългосрочни банкови заеми		(1,111)	(991)
Плащания по финансов лизинг		(41)	(33)
Платени лихви и такси по дългосрочни банкови заеми		(579)	(657)
Получено финансиране		49	-
Нетни парични потоци използвани във финансова дейност		(1,089)	(3,383)
Нетно (намаление) / увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти		(168)	254
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		441	187
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	10	273	441

Приложенията на страници от 5 до 63 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Албена Иванова Иванова
Управител
15 юни 2015 година

Бойка Раянлиева
Гл. счетоводител (съставител)
15 юни 2015 година

Раянлиева

1 Информация за групата и нейната дейност.**1.1 Информация за групата**

Група Ераст (Групата) включва дружество-майка "Ераст" ЕООД и неговите дъщерни дружества : „Ви-газ България“ ЕАД, „СОФИЯ ЕКСПО“ ЕООД /„ТД СОФИЯ“ ЕООД от 31.03.2015 г./ и „ПАРАСИН“ ЕООД.

Дружество-майка

„ЕРАСТ“ ЕООД е еднолично дружество с ограничена отговорност, регистрирано в Република България и е вписано в Агенция по вписванията – Търговски регистър с ЕИК 130048849 със седалище и адрес на управление: град София, бул. Александър Малинов №7. Едноличен собственик на капитала и Управител на дружеството е Албена Иванова Иванова.

Дъщерни дружества

„Ви-газ България“ ЕАД е регистрирано в Софийски Градски съд по фирмено дело № 4347 от 1998 година със седалище ул. „Зайчар“ № 117, 1309 София, България. Дружеството има собствена база за пълнене на бутилки за битови и индустриални нужди с въгледородороден втечен газ (ВВГ) в с. Бенковски. Основната дейност на дъщерното дружество включва: доставка, търговия, транспорт, маркетинг, продажба и съхранение на въгледородороден втечен газ и оборудване за използването му.

Съгласно Договор, вписан в Търговския регистър на 11.11.2014 година „ЕРАСТ“ ЕООД купува 100% или 5 556 дяла по 100 лева всеки от капитала на „СОФИЯ ЕКСПО“ ЕООД /„ТД СОФИЯ“ ЕООД от 31.03.2015 г./ за 6 500 /шест хиляди и петстотин/ лева. Адресът на управление на дружеството е : 1000 София, ул. „Солунска“ № 2.

Съгласно Договор, вписан в Търговския регистър на 10.11.2014 година „ЕРАСТ“ ЕООД купува 100 % или 1990 дяла по 100 лева всеки от капитала на „ПАРАСИН“ ЕООД за 30 000 /тридесет хиляди/ лева. Адресът на управление на дружеството е : 1729 София, жк Младост 1А, ул. „Александър Малинов“ № 7.

1.2 Собственост и управление на дружеството-майка и дъщерното дружество***Дружество-майка***

Едноличен собственик на капитала и Управител на дружеството е Албена Иванова Иванова. „ЕРАСТ“ ЕООД не е публично дружество, съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Дъщерни-дружества

„Ви-газ България“ ЕАД е с едностепенна структура на управление с органи: Общо събрание на акционерите и Съвет на директорите. Към 31 декември 2014 г. в Съвета на директорите участват:

Ангел Георгиев Ангелов – Изпълнителен директор

Жан-Клод Дежуане – Председател на СД

Албена Иванова Иванова – Член на СД

„СОФИЯ ЕКСПО“ ЕООД /„ТД СОФИЯ“ ЕООД от 31.03.2015 г./ е с Управител Соня Стефанова Драгиева.

„ПАРАСИН“ ЕООД е с Управител Теодора Димитрова Джамова.

1.3 Структура на Групата и предмет на дейност

Към 31 декември структурата на Групата включва „Ераст“ ЕООД като дружество – майка и дъщерните дружества : „Ви-газ България“ ЕАД, „СОФИЯ ЕКСПО“ ЕООД /„ТД СОФИЯ“ ЕООД от 31.03.2015 г./ и „ПАРАСИН“ ЕООД.

Предметът на дейност на дружествата от Групата е както следва:

- „Ераст“ ЕООД - придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; покупко-продажба на акции на Българска Фондова Бора; предоставяне на кредити (финансиране на дружества);
- „Ви-газ България“ ЕАД – доставка, търговия, транспорт, маркетинг и продажба на въглеводороден втечен газ и оборудване за използване на втечен въглеводороден газ (ВВГ); съхраняване на ВВГ, покупка и използване на инсталации и друго оборудване, използвано за горепосочените дейности;
- „СОФИЯ ЕКСПО“ ЕООД / „ТД СОФИЯ“ ЕООД от 31.03.2015 г. / - отдаване под наем на дълготрайни активи, организиране и провеждане на международни панаири и изложби;
- „ПАРАСИН“ ЕООД - хотелиерство, туроператорска и туристическа агентска дейност и организиране на събития.

За 2014 г. средно-списъчният състав на персонала в Групата е 50 работници и служители (2013 г.: 48).

1.4 Принципи на действащо предприятие

Основен дял в дейността на Групата Ераст заема дружеството Ви-Газ България (ВВГ) ЕАД, чийто дял в активите на групата е 94%, и което реализира 100 % от приходите на групата. В резултат на реализираната загуба от Ви-газ България ЕАД за 2014 г. на стойност 2,840 х.лв. собственият капитал на Групата е отрицателна величина в размер на 1,766 х. лв. Загубата на Групата повлияна от Ви-газ България ЕАД за 2014 г. се дължи главно на натиска на пазара в България върху (респективно намалението на) маржовете от продажби на автогаз и продажби на едро, като резултат от резкия и продължителен спад на цените на петролните продукти на международния пазар като цяло.

Цените на петрола драстично са спаднали по структурни причини. На фона на забавянето на световната икономика, пазарът е изправен пред излишък на петрол, подхранван от увеличаването на добива на неконвенционални горива в Северна Америка. За 2015 година в България се очаква повишение на потреблението, водено от по-ниската цена на горивата, както и на сериозни мерки за намаляване на сивия сектор в бранша.

Същевременно, през 2014 г. са запазени маржовете от продажби на ВВГ в бутилки и малки резервоари, запазени са или намалени размерите на оперативните и административните разходи, в т.ч. на разходите за управление.

Във връзка с горепосочените обстоятелства, целите на ръководството на Групата са насочени към следните действия и мерки в бъдеще, чрез които се планира да се постигне положително влияние върху финансовите резултати и финансовото състояние на дъщерното си дружество ВВГ ЕАД, а именно:

- ✓ ежегодно оптимизиране на продажбите и поддържаните материални запаси спрямо текущите промени на международния пазар и ефектите от тях на българския пазар, и респ. постигане на подобрене на маржовете и печалбата преди данъци, лихви и амортизация (EBITDA) на: газ в цилиндри и резервоари, автогаз и продажби на едро;
- ✓ по-доброто използване на възможностите на местния пазар в България в резултат на подобряването стопанска среда и по-стриктния контрол върху търговията с газ, наблюдавани през последните години, след като България се присъедини към ЕС и дейността на местните търговци в страната бе приведена към Европейските изисквания;
- ✓ продължаване на упражняването на стриктен контрол върху оперативните разходи и търсене на допълнителни нови възможности за тяхното оптимизиране и намаляване;

Допълнително едноличния собственик на Групата обмисля свои действия за подкрепа на дружествата от групата пряко и чрез свои партньори, включително и банки-партньори за осигуряване на необходимите им финансови ресурси за тяхното нормално бизнес функциониране..

2 Счетоводна политика

2.1 База за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2014 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година Групата е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2014 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на Групата, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

- МСС 27 (изменен 2011 г.) Самостоятелни финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК – за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.).
- МСС 28 (изменен 2011 г.) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК – за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.).
- МСФО 10 Консолидирани финансови отчети (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК – за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.). Преходни разпоредби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – приети от ЕК от 01.01.2014 г.) – относно прилагането на стандарта за първи път.
- МСФО 12 Оповестяване на участия в други предприятия (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК – за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.). Преходни разпоредби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – приети от ЕК от 01.01.2014 г.) – относно прилагането на стандарта за първи път.
- МСС 36 (променен) Обезценка на активи (в сила за годишни периоди от 1.01.2014 г. – приет от ЕК) – относно оповестявания за възстановимата стойност на нефинансови активи.

• *КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси (в сила за годишни периоди от 01.01.2014 г. – не е приет от ЕК)* – относно налози от страна на правителството. Това разяснение дава насоки относно критериите за признаване на задължения за държавни такси, данъци, и други подобни суми, наложени от страна на държавата във връзка със закони и регулации, които са извън обхвата на МСС 12.

За останалите стандарти и тълкувания, посочени по-долу, ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и транзакции. Тези стандарти включват:

• *МСС 32 (променен) Финансови инструменти: Представяне (в сила за годишни периоди от 01.01.2014 г. – приет от ЕК)* – относно нетиране (компенсиране) на финансови активи и финансови пасиви.

• *МСС 39 (променен) Финансови инструменти: признаване и оценяване (в сила за годишни периоди от 1.01.2014 г. – приет от ЕК)* – относно прехвърлянето на деривативи и запазването на възможността за счетоводното отчитане на хеджирането).

• *МСФО 11 Съвместни споразумения (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК – задължително за прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.). Предходни разпоредби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – приети от ЕК от 01.01.2014 г.)* – относно прилагането на стандарта за първи път.

Към датата на одобряване за издаване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила (и/или не са приети от ЕК) за годишни периоди, започващи на 1 януари 2014 г. нови стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството за следващи периоди:

• *МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК).*

• *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК);*

• *МСС 1 (променен) Представяне на финансови отчети - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не е приет от ЕК).*

• *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК);*

• *МСС 27 (променен) Самостоятелни финансови отчети - относно метод на собствения капитал в самостоятелните финансови отчети, (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не е приет от ЕК);*

- *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 (променен) Оповестяване на участия в други предприятия и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно инвестиционни дружества (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК).*

- *МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. - не е приет от ЕК).*

Ръководството на дружеството обмисля влиянието, което гореспоменатите нови и/или променени стандарти биха могли да окажат върху финансовите отчети на дружеството, и кога тези промени ще бъдат приети от него.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила към 1 януари 2014 г. ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и трансакции.

Тези стандарти, променени стандарти и тълкувания включват:

- *МСС 19 (ревизиран 2011 г.) Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 1.07.2014 г. – приет от ЕК).*

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2010-2012 (м.декември 2013) - подобрения в МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24, МСС 38 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – приети от ЕК).*

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2011-2013 (м.декември 2013) - подобрения в МСФО 1, МСФО 3, МСФО 13, МСС 40 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – приети от ЕК от същата дата).*

- *МСФО 14 Отсрочени активи и пасиви по регулирани дейности(в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. - не е приет от ЕК). Не се прилага от предприятия вече преминали към МСФО;*

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2012-2014 (м.септември 2014 г.) - подобрения в МСФО 5, МСФО 7, МСС 19, МСС 34 (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК).*

- *МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 41 (променен) Земеделие - относно растения-носители (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК);*

- *МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 38 (променен) Нематериални активи - относно а допустимите методи за начисляване на амортизация (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК).МСФО 11 (променен) Съвместни споразумения - относно отчитане на придобиване на дялове в съвместни дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не е приет от ЕК);МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. - не е приет от ЕК).*

Консолидираният финансов отчет е изготвен на база историческата цена, с изключение на имотите и машините, които се представят по преоценена стойност (Приложение 2.8).

Групата води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като своя отчетна валута за представяне. Данните в консолидирания отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на консолидирания финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (особено в условия на икономическа криза). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в (Приложение № 2.27).

2.2 Дефиниции

Дружество-майка това е дружеството, което контролира едно или повече други дружества, в които е инвестирало. Притежаването на контрол означава, че инвеститорът е изложен на, или има права върху променливата възвръщаемост от неговото участие в дружеството, в което е инвестирано, както и има възможност да окаже въздействие върху размера на тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

Дружеството-майка е "ЕРАСТ" ЕООД, България (Приложение № 1.1).

Дъщерно дружество - е такова дружество, или друга форма на предприятие, което се контролира директно или индиректно от дружеството – майка.

Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата, и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът е прекратен и е прехвърлен извън Групата. За тяхната консолидация се прилага методът на пълната консолидация.

Дъщерните дружества са: „Ви-газ България“ ЕАД, „СОФИЯ ЕКСПО“ ЕООД /„ТД СОФИЯ“ ЕООД от 31.03.2015 г./ и „ПАРАСИН“ ЕООД. (Приложение № 1.1).

2.3 Принципи на консолидацията

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на дружеството-майка и дъщерните дружества, изготвени към 31 декември, която дата е датата на финансовата година на Групата. При консолидацията е прилаган подходът на "икономическо предприятие".

Финансовият отчет на дъщерните дружества за целите на консолидацията е изготвен за същия отчетен период, както този на дружеството-майка и при прилагане на единна счетоводна политика.

2.3.1 Придобиване на дъщерно дружество

При отчитане придобиването на дъщерни предприятия при бизнес комбинация се използва метода на придобиване (покупко-продажба). Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност към датата на размяната на предоставените активи, възникналите или поети задължения и на издадените капиталови инструменти от придобиващото дружество, в замяна на получаването на контрола над придобиваното дружество. То включва и справедливата стойност на всеки актив или пасив, който се явява резултат от споразумение за възнаграждение под условие. Преките разходи, свързани с придобиването, се признават като текущи за периода, в който те са извършени, с изключение на разходите за емисия на дългови или инструменти на собствения капитал, които се признават като компонент на собствения капитал.

Всички придобити разграничими активи, поети пасиви и условните (изкристализирани) задължения в бизнес-комбинацията, се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност към датата на размяната. Всяко превишение на сбора от прехвърленото възнаграждение (оценено по справедлива стойност), над придобитите разграничими активи и поети пасиви на придобиващото дружество, се третира и признава като репутация. Ако делът на придобиващото дружество в справедливата стойност на нетните придобити разграничими активи надвишава цената на придобиване на бизнес-комбинацията, това превишение се признава незабавно в консолидирания отчет за доходите на Групата в статията "Печалби/(загуби) от придобиване на и освобождаване от дъщерни дружества, нетно".

2.3.2 Консолидация на дъщерни дружества

В консолидирания финансов отчет, отчетът на включените дъщерни дружества е консолидиран на база на метода "пълна консолидация", ред по ред, като е прилагана унифицирана за същественият обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружеството-майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешногруповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. нереализираната вътрешногрупова печалба или загуба. Отчетен е и ефектът на отсрочените данъци при тези елиминирани консолидационни записвания.

2.4 Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в консолидирания отчет за финансовото състояние за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.5 Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната валута и валутата на представяне е валутата, в която се извършват основно сделките в страната, където е регистрирана Групата – Република България.

Съгласно изискванията на българското законодателство, Групата води счетоводство и изготвя годишен финансов отчет в националната парична единица на България – български лев. С въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз, левът е фиксиран към еврото в съотношение 1 евро = 1,95583 лева.

Сделките в чуждестранна валута се записват първоначално в български левове, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията в чуждестранна валута, в края на отчетния период се оценяват в български левове като се прилага заключителния обменният курс на БНБ за последния работен ден на съответния отчетен период.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни от тези, по които първоначално са били признати се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, нетно, като се третират като „финансови приходи“ или „финансови разходи“.

Заключителният курс на българския лев към основните валути, с които оперира Групата за периодите, за които е съставен настоящия финансов отчет е както следва:

	31.12.2014	31.12.2013
1 USD	1.60841	1.41902
1 GBP	2.50010	2.33839
1 EUR	1.95583	1.95583

2.6 Приходи

Приходите в Групата се признават на база принципите за начисляване и за съпоставимост до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Групата и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от тяхната собственост преминават в купувача, вкл. като се вземат под внимание всички допълнителни условия по приемането на стоките и материалите от страна на клиента. Аналогично е признаването и при продажба на други материални активи.

При продажбите на въглеводороден втечен газ (ВВГ) датата на протокола, т.н. „литрова бележка“ или „доставна разписка“, с която стоката (ВВГ) се предава от продавача на купувача, определя конкретния момент на прехвърляне на съществените рискове и ползи към купувача, респективно момента за признаване на приходите.

При предоставянето на услуги приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ, вкл. като се вземат под внимание всички допълнителни условия по приемането на услугата от страна на клиента.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените стоки и услуги, нетно от данък добавена стойност и предоставени на клиенти по различни схеми отстъпки и работи. В приходите от продажба на стоки (ВВГ) закупени от България, и респ. в отчетната им стойност е включен акциз.

Финансовите приходи се включват в консолидирания отчет на всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: лихвени приходи по предоставени депозити и разплащателни сметки в банки, печалба от оценка до справедлива стойност на деривативни финансови инструменти и положителни курсови разлики от валутни операции по преоценка на парични средства, търговски вземания и задължения в чуждестранна валута. Лихвеният приход се признава като се начислява и включва в текущите печалби и загуби пропорционално във времето на съществуването на съответния лихвоносен актив на база метода на ефективната лихва.

2.7 Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, но само доколкото последното не води до признаване на отчетните обекти за активи или пасиви, които не отговарят на критериите на МСФО и рамката за тях.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат и се състоят от: лихвени разходи, свързани с получени заеми, както и други преки разходи по кредити и банкови гаранции; лихви по финансов лизинг и договор за факторинг, отрицателни курсови разлики от валутни операции по преценка на валутни заеми, парични средства, търговски вземания и задължения в чуждестранна валута.

2.8 Имоти, машини и оборудване

Земята, сградите и машините се представят в консолидирания финансов отчет по преценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Другите дълготрайни материални активи – транспортни средства и офис-оборудване се представят по историческа цена, намалена с начислената от придобиването им амортизация и евентуална загуба от обезценка.

2.8.1 Първоначално оценяване

При първоначалното си придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Стойностният праг, под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им, е в размер на 500 лв. Изключение правят бутилките за ВВГ, за които стойностният праг е в рамките на 40–100 лв. според размера на бутилките.

2.8.2 Последващо оценяване

Избраният от Групата подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването (с изключение на транспортните средства и офис оборудването) е моделът на преценената стойност по МСС 16 – преценена стойност, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преценка на имотите, се извършва обичайно на период от 3 години. Относно машините и съоръженията, периодът на преценка е 5 години. Справедливите стойности се определят с помощта на лицензирани оценители. Когато справедливата стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преценката може да се извършва на по-кратки периоди. Както и ако промените на справедливите стойности са несъществени в рамките на обичайните периоди преценките се извършват и на по-дълги периоди.

Увеличенията в балансовата стойност на дълготрайните материални активи, произтичащи от преценка, се отнасят в преценен резерв. Намаления, които компенсират

предходни увеличения относно един и същ актив, са за сметка на преоценъчния резерв, а всички други намаления се отнасят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), и обратно – последващи увеличения в стойността на активи, за които в предходни периоди са били отчетени намаления директно в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), първоначално се отнасят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) – до размера на отчетените преди това намаления, а остатъкът над тази сума - в преоценъчен резерв.

За транспортните средства и стопанския инвентар – е избран моделът на историческата цена – цена на придобиване (себестойност), намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

2.8.3 Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

2.8.4 Методи на амортизация

Земята не се амортизира. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Амортизацията на дълготрайните материални активи се изчислява по линейния метод с цел разпределяне на разликата между балансовата стойност и остатъчната стойност върху полезния живот на активите, както следва:

	Години
Сгради	25
Съоръжения (в завода)	25
Оборудване (в завода)	5-7
Бутилки за ВВГ	10-15
Резервоари за ВВГ	10-25
Компютри и компютърна техника	2-5
Офис обзавеждане	6-7

Определеният полезен живот по отделни активи е съобразен с: физическото износване, спецификата на оборудването и бъдещите намерения за употреба на активите. Той се преглежда в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

2.8.5 Обезценка на активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се

дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер и надвишението се включва като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.8.6 Печалби и загуби от продажба

Материалните дълготрайни активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продават. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "имоти, машини и оборудване" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към "други доходи/(загуби) от дейността" на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход.

2.9 Нематериални активи

2.9.1 Репутация

Репутацията представлява превишението на цената на придобиване (предоставеното възнаграждение) над справедливата стойност на дела на Групата в нетните разграничими активи на придобитото дъщерно дружество към датата на придобиването (бизнес комбинацията). В консолидирания финансов отчет тя първоначално се оценява по цена на придобиване (себестойност), а последващо - по цена на придобиване минус натрупаните загуби от обезценки. Репутацията не се амортизира.

Репутацията, възникнала при придобиване на дъщерно предприятие се представя в консолидирания отчет за финансовото състояние към групата на "нематериалните активи". Самостоятелно признатата репутация по придобиването на дъщерни дружества (предприятия) се тества задължително за обезценка поне веднъж годишно. Загубите от обезценки на репутацията не се възстановяват в последствие. Печалбите или загубите от продажба (освобождаване) на дъщерно дружество (предприятие) от Групата включва и балансовата стойност на репутацията, приспадащата се за продаденото (освободеното) дружество (предприятие).

На всяка призната репутация се определя принадлежност към даден обект генериращ парични постъпления още при реализирането на дадена бизнес комбинация, и този обект се прилага при извършването на тестове за обезценка. При определянето на обектите, генериращи парични потоци се вземат предвид обектите, от които се е очаквало бъдещи стопански изгоди при придобиването при бизнес комбинацията и по повод, на които е възникнала самата репутация.

Загубите от обезценка на репутация се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към позицията "разходи за амортизация".

2.9.2 Други нематериални активи

Другите нематериални активи са представени в консолидирания финансов отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Цената на придобиване представлява справедливата стойност на съответния актив към датата на придобиване и тя включва покупната стойност и всички други преки разходи по сделката.

В състава на нематериалните активи са включени програмни продукти, използвани в дейността на Групата, право (лиценз) за ползване на търговските марки „Витогаз“, придобито от Витогаз СА, Франция и право (лиценз) извършване на туристическа дейност от „Парасин“ ЕООД и търговката марка „София Експо“.

В Групата се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 2 - 7 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продават. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на „нематериалните активи“ се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към „други доходи от дейността“ на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.10 Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на групата е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси и договаря с потенциални купувачи.

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите (финансови активи) на разположение и за продажба се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията – (финансовия актив).

Последващо оценяване

Финансовите активи на разположение и за продажба последващо се оценяват по справедлива стойност, тъй като са в дружества, чиито книжа са борсово котиран и има реализирани сделки, които са приемливи за представителни обеми. Акции представляват малцинствени инвестиции в границите от 0.01% до 10 % участие в капитала на български публични дружества, които се търгуват на българския борсов пазар. Ръководството на компанията-майка е направило подробен сравнителен анализ на промените в движението на борсовите цени на националния фондов пазар по отношение на притежаваните акции и е приело последващото оценяване на тези акции по справедлива стойност да бъде чрез прилагане на борсови цени на идентични акции – ниво 1, доколкото държаните от Групата акции е възможно да бъдат относително лесно реализирани на този пазар в тези обеми.

Справедливата стойност на тези активи се определя чрез прилагане на усреднена борсова цена “купува”, обичайно за последния месец към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние, освен ако се търгува незначителен пакет от капитала на тези дружества и/или има силно ограничен обем сделки с тях - тогава борсовите цени се коригират чрез прилагането и на други оценъчни методи, или по изключение.

Ефектите от последващата преоценка на финансовите активи държани и за продажба до тяхната справедлива стойност, се представят в отделен компонент на отчета за всеобхватния доход (към други компоненти на всеобхватния доход – “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”).

При установяване на последваща трайна обезценка или при продажба на финансови активи на разположение и за продажба, сумата на обезценката и всички натрупани преди това загуби (нето) към резерва, се признават (рециклират) в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като "финансови разходи". Аналогично, при всяка продажба на финансови активи от този тип натрупаните нереализирани печалби в резерва се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията "финансови приходи".

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

Всички покупки и продажби на инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се признават на "датата на търгуване" на сделката, т.е. датата, на която Групата се ангажира да закупи или продаде актива.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че групата е придобила правото върху тези дивиденди.

Обезценка

Притежаваните финансови активи на разположение и за продажба се прегледват към всяка дата на всеки отчетен период и при установяване на условия за перманентна обезценка, същата се отразява в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия "финансови разходи".

При установяване на условия за обезценка, същата се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако през предходни периоди има формиран положителен резерв за тези инвестиции – тогава първо обезценката се покрива за сметка на този резерв и се представя нетно в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход).

2.11 Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси първоначално се признават и оценяват по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното признаване лихвоносните заеми и други предоставени ресурси последващо се оценяват по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

Амортизируемата стойност е изчислена, като са взети предвид всички видове такси, комисиони и други суми, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) през периода на амортизация или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи и/или нетекущи в зависимост от срока, който Групата е предоставила на длъжника да уреди задължението си (в срок до или над 12 месеца от края на отчетния период).

2.12 Материални запаси

Материалните запаси (материали и стоки) са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната реализуема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността).

За стоките и материалите в готов вид доставните разходи включват: покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци (при доставка на ВВГ

от местни производители - акциз) и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид.

При продажбата (употребата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност), която се изчислява за всяко хранилище на ВВГ.

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по привеждането в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация. За материалите и стоките тя се определя на база обичайните продажни цени, включени в текущите ценови листи на Групата.

2.13 Търговски вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми.

Приблизителната оценка за загуба от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начисляват чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията "други разходи за дейността" на лицевата страна на консолидиания отчет за всеобхватния доход.

2.14 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 (три) месеца.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%) и акциз за доставките и продажбите на стоки закупени от България, при които има начислен/включен акциз;
- платеният директно на митническите органи ДДС и акциз при покупки на стоки от чужбина се представя на реда "Платени данъци (без данъци върху печалбата)";
- платеният ДДС при покупки на дълготрайни активи се представя на реда "Плащания на доставчици" към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец);
- платените лихви по заеми, получени за оперативна дейност са представени в постъпления от оперативна дейност;
- банковите овърдрафти се представят в отчета за паричните потоци на база нетно изменение за периода;
- постъпленията от лихви по предоставени заеми се включват в паричните потоци от инвестиционна дейност;
- плащанията за лихви по получени инвестиционни заеми (дългосрочни банкови заеми) се включват в паричните потоци от финансова дейност;
- паричните потоци, свързани с получени кредити (главници), се включват като парични потоци използвани за финансова дейност;
- парични потоци, свързани с предоставени кредити (главници), се включват като парични потоци използвани за инвестиционна дейност;
- паричните плащания за покупка на инвестиции, в т.ч. акции на дружества закупени на Българска фондова борса са представени в инвестиционната дейност.

2.15 Търговски и други задължения

Търговските задължения и другите текущи задължения се отчитат и представят във консолидирания финансов отчет по стойността на оригиналните фактури (себестойност), която се приема за справедливата стойност на сделката, която ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

2.16 Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

Амортизираната стойност се изчислява като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи или разходи (лихви) през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен ако и за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.17 Лизинг**2.17.1 Финансов лизинг**

Лизингът, при който се трансферира към Групата съществена част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в консолидирания отчет за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като дълготрайни материални активи под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска – по настоящата стойност на минималните лизингови плащания.

Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение лихва и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Определените на такава база лихвените разходи, свързани с наетия под финансов лизинг актив, се представят в началото на лизинговия договор като разходи за бъдещи периоди и се включват във „финансови разходи“ в консолидирания отчет за всеобхватния доход през периода на лизинговия договор, когато същите станат дължими.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезен живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

2.17.2 Оперативен лизинг

Лизингът, при който наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг.

Плащанията или постъпленията по оперативния лизинг се признават като разходи или приходи в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за периода) на база линеен метод за периода на лизинга.

Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.18 Деривативни инструменти

Деривативните финансови инструменти, използвани в Групата, са предназначени за управление на експозицията му спрямо рисковете от промени в равнището на EURIBOR и произтичащите от това влияние ефекти върху размерите на лихвените разходи и плащания по привлечени банкови заеми. Прилаганите от Групата деривативни инструменти са лихвени суапи (Приложение № 2.22 и № 14).

Деривативните финансови инструменти се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност към датата на началото на деривативния договор на база покупна цена, ако има такава. В последствие те се преоценяват и отчитат по справедливата им стойност (Ниво 2) към датата на всеки финансов отчет.

Тя се определя на базата на наблюдаеми пазарни данни за съответния вид търгуеми деривативни инструменти – източникът на информация е банката-кредитор, която използва свои информационни източници за пазарните ценови равнища и подходящи оценъчни методи и техники за да определи и предложи на дружеството разумни стойности на справедлива стойност.

Групата е приела да отчита сключените договори по деривативни финансови инструменти (суапи) не като хеджиращи инструменти по специалния ред на МСС 39 за хеджиране, а като „икономически хедж“ на лихвените плащания.

Разчетите по деривативните инструменти се класифицират и представят в зависимост от остатъчния им матуритет (до/над 12 месеца) в състава на текущите или нетекущите финансови активи и пасиви.

Печалбите или загубите от преоценката на деривативите (некласифицирани за отчитане по специалния ред на МСС 39 за хеджиране) до тяхната справедлива стойност, се признават текущо в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за година) към „финансови приходи“ или респ. „финансови разходи“.

2.19 Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Групата се основават на разпоредбите на Кодекса на труда (КТ) и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки, (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях, или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход в периода (към печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, за който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Към датата на всеки консолидиран финансов отчет Групата прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите на самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на Групата като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2013 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Групата в качеството и на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към Групата няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от Групата вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда Групата в качеството и на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на консолидирания финансов отчет, по която те се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал“, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи“. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки консолидиран годишен финансов отчет Групата назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните и задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в България, където функционира и самата Група.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, Групата като работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Групата признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.20 Дружествен капитал

„Ераст“ ЕООД (дружеството – майка) като дружество с ограничена отговорност е от категорията на капиталовите дружества, които са задължени да регистрират в търговския регистър определен минимален размер на капитал (основен капитал), който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството с оглед удовлетворяване на техните вземания. Едноличният собственик отговаря за задълженията на дружеството до размера на своето дялово участие в капитала и може да претендира връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството – майка отчита основния си капитал в консолидирания отчет за финансовото състояние, оценен по номиналната стойност на дяловете.

Търговският закон и учредителния договор не предвиждат законово или уставно задължение за дружеството да формира фонд “Резервен”.

2.21 Данъчно облагане

Разходите за данъци включват текущите и отсрочените данъци.

Текущите данъци върху печалбата се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2014 г. е 10% (2013 г.: 10%)

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на всяко консолидирано дружество към датата на консолидирания финансов отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви, вкл. за породените от консолидацията корекции.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

ГРУПА ЕРАСТ

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2014 година

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на отчета за финансовото състояние и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или друга капиталова позиция в консолидирания отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (РБългария), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на едно дружество от Групата се представят нетно срещу отсрочени данъчни пасиви на това дружество, когато то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция, и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данък върху печалбата.

Към 31.12.2014 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка, валидна и за 2015 г., която е в размер на 10%.(2013 г. – 10%)

2.22 Финансови инструменти

2.22.1 Финансови активи

Ръководството определя класификацията на финансовите активи на Групата към датата на първоначалното им признаване в консолидирания отчет за финансовото състояние. Групата класифицира своите финансови активи в следните категории: "заеми (кредити) и вземания" и "финансови активи на разположение и за продажба". Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на Групата към датата на първоначалното им признаване в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Обичайно Групата признава в консолидирания отчет за финансовото състояние финансовите активи на датата на търгуване - датата, на която тя се е обвързала (поела е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и Групата е прехвърлила съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако Групата продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, тя продължава да признава актива в консолидирания отчет за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца

или в един обичаен оперативен цикъл на Групата, а останалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: търговски и други вземания, парични средства и парични еквиваленти. Лихвеният доход по кредитите и вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към "финансови приходи". На датата на всеки консолидиран отчет за финансовото състояние Групата оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията (Приложения № 2.13 и № 2.14).

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел (инвестиции на разположение и за продажба) и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на Групата е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач.

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията.

Последващата оценка на финансовите активи на разположение и за продажба е по справедлива стойност, тъй като са в дружества, чиито книжа са борсово котираны. Справедливата стойност на тези активи се определя чрез прилагане на усреднена борсова цена "купува", обичайно за последния месец към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние (Приложение № 2.10).

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, на държаните инвестиции на разположение и за продажба се отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (към други компоненти на всеобхватния доход) към "нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба" и се натрупват към самостоятелен компонент на собствения капитал - "резерв по финансови активи на разположение и за продажба".

При установяване на последваща трайна обезценка или при продажба на инвестиция на разположение и за продажба, сумата на обезценката и всички натрупани преди това загуби (нетно) към резерва, се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като "финансови разходи". Аналогично, при всяка продажба на инвестициите от този тип натрупаните нерезализирани печалби в резерва се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията "финансови приходи".

Ефектите от рециклирането на натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност на държаните инвестиции на разположение и за продажба се представят към другите компоненти на всеобхватния доход ("нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба"), нетно от тези на новите преоценки за периода.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума.

Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи (Приложение № 2.10).

2.22.2 Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти.

Финансовите пасиви първоначално се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние по справедливата им стойност нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва, освен за просрочени, предоговаряни и под условие за предсрочно изплащане. Разходите за лихви се отчитат текущо в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи.

2.22.3 Деривативни финансови инструменти

Деривативните финансови инструменти на Групата включват договори за лихвен суап. Те се признават първоначално по справедлива стойност на датата, на която Групата влиза в съответния деривативен договор и последващо се оценяват по тяхната справедлива стойност към края на всеки отчетен период. Избраният метод на счетоводно третиране и признаване на произтичащите от последващата преценка печалби или загуби е „икономически хедж“, а не по специалния ред на отчитане на МСС 39 за хеджиране, независимо, че всички деривативи имат предназначение и изпълняват функции на хеджиращ инструмент.

2.23 Свързани лица

За целта на изготвянето на настоящия консолидиран финансов отчет едноличният собственик на капитала на Групата, изпълнителното ръководство на дъщерните дружества, както и членовете на управленския орган (Съвет на директорите), така и близки членове на техните семейства, включително и дружествата, контролирани от всички гореизброени лица, се третират като свързани лица.

2.24 Разпределение на дивиденди

Дивидентите се признават като задължение в консолидирания финансов отчет на Групата за периода, през който е взето решение от собствениците за разпределението им.

2.25 Правителствени финансираня

Безвъзмездни помощи от публични институции (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признават първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че финансирането ще бъде получено от Групата, и че последната е спазвала условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

Приходите от финансирането се признават в консолидирания отчет за доходите в статия „Други доходи от дейността, нетно“ в размера на начислените през годината разходи за амортизация за активите, които са придобити чрез финансиране.

Неусвоената част от финансирането по проекта се посочва в края на отчетния период в консолидирания отчет за финансовото състояние към статия „Правителствени финансираня“.

2.26 Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на Групата се оценяват и представят и/или оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са:

- на повтаряща се база – *финансовите активи на разположение и за продажба, деривативни инструменти, предоставени заеми и получени банкови заеми и заеми от трети лица с фиксирани или плаващи лихвени проценти, определени търговски и други вземания и задължения, вземания и задължения по финансов лизинг;*
- на неповтаряща се база – *нефинансовите активи, като имоти, машини и оборудване.*

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Групата задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Групата прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация. Групата използва и трите допустими подхода, *пазарния, приходния и разходния подход*, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котиран пазарни цени и пазарни аналози, инвестиционна стойност по каталог, средни цени за строителни и монтажни работи.

По отношение на държаните инвестиции под форма на акции - финансови активи на разположение и за продажба – усреднени борсови цени на българския фондов пазар, а деривативните инструменти – чрез оценки, предоставени от банката-кредитор и определени на база предимно използване на наблюдаеми пазарни равнища.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

Ниво 1 – Котиран (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;

Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котиран цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и

Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Групата прилага основно справедлива стойност Ниво 1 и Ниво 2.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в консолидираните финансовите отчети на повтаряема база, Групата прави преценка към

датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

В Групата са разработени вътрешни правила по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви. За целта е определено специално лице - главния счетоводител на дружеството-майка, който организира осъществяването на целия оценъчен процес.

Групата използва, при необходимост експертизата на външни експерти и оценители на банката-кредитодател за определяне най-вече на справедливата стойност на деривативните финансови инструменти. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между външните експерти и специално определеното лице по оценките – особено по отношение на съществените предположения и крайните заключения и предложения за размера на справедливата стойност. Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от едноличния собственик на капитала на Групата.

На датата на всеки консолидиран финансов отчет съобразно счетоводната политика на Групата специално определеното лице по оценките прави общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на оценки или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и предлага за одобрение пред управителя подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това изрично се консултира с външни оценители.

За определяне на справедливите стойности на имотите, машините и съоръженията Групата използва експертизата на външни лицензирани оценители. Изборът на такива оценители се прави на годишна база, като се използват следните критерии: прилагани професионални стандарти, професионален опит и познания; репутация и пазарен статус. Периодично се преценява необходимостта от ротация на външните оценители – на всеки пет години.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на независимите одитори на Групата.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност Групата групира съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.27 Преоценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Групата. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Групата извършва приблизителни оценки и преценки за целите на счетоводното отчитане и оповестяване, които могат да се различават от фактическите резултати. Приблизителните оценки и преценки са базирани на натрупан опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития при наличните обстоятелства. Достоверността на приблизителните оценки и преценки се преразглежда редовно, на датата на всеки консолидиран финансов отчет.

2.27.1 Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави от ръководството на Групата на датата на всеки консолидиран финансов отчет.

Провизия за обезценка на търговски вземания се формира, когато са налице обективни доказателства, че Групата няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията. Такива обстоятелства като значителни финансови затруднения на длъжника по вземането, вероятност длъжникът да влезе в процедура на

несъстоятелност или друга финансова реорганизация, неизпълнението или просрочието в плащането (до 180 дни закъснение) се вземат под внимание от ръководството, когато се определя и класифицира дадено вземане за обезценка. Такива вземания подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на вземането се признава като загуба от обезценка. Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент.

На база историческият опит, ръководството на Групата е преценило, че в повечето случаи съмнителни вземания, които не са събрани в продължение на повече от 180 дни следва да се третират като несъбираеми и да се обезценяват изцяло. (Приложения № 2.13 и 2.22).

Балансовата стойност на вземанията, за които е преценено, че е необходимо да се направи обезценка, се коригира чрез използването на корективна сметка, в която се натрупват всички обезценки, а сумата на загубата от обезценка за периода се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към "други разходи за дейността". В случаите на последващо възстановяване на обезценка то се посочва нетно към "други разходи за дейността" за сметка на намаление на коректива.

За 2014 г. текущо признатите обезценки на вземанията са в по-голям размер от възстановените обезценки на вземанията за периода – 30 хил. лв., нетно от начислените (2013 г.: 12 хил. лв. възстановени обезценки, нетно от начислените) (Приложение № 8, № 9 и № 29).

2.27.2 Обезценка на стоки

Ръководството на Групата е направило пълен преглед към 31.12.2014 г. на наличните количества ВВГ и тяхната оценка. След прегледа им в резултат на анализа на тенденциите в продажните цени след тази дата, то е формирало позиция, че не се налага обезценка на наличностите спрямо установените прогнозируеми продажни цени, приети за нетна реализируема стойност (Приложение № 2.12, № 7 и № 29).

2.27.3 Количествено измерване на ВВГ и признаване на липси и излишъци

Количествата ВВГ на склад се измерват в килограми на база обема и плътността на ВВГ. Това е мерната единица, приложима на международните пазари за този продукт. Всички доставки и продажби се отчитат в тонове и килограми. За да се отговори на нуждите на основните клиенти на дружеството, ВВГ се транспортира и предава на клиентите в литри, но отчитането, и респективно изписването на продадените количества също е в килограми. Поради това се извършва непрекъснато преизчисляване на стоките от единия в другия вид мерна единица на база измерената плътност чрез приложението на стандартна формула. Плътността на ВВГ зависи от околната температура и се променя в зависимост от промяната на метеорологичните условия.

Поради спецификата на този продукт и голямата мобилност на използваната мерна единица се отчитат ежемесечно липси и излишъци, които в консолидирания финансов отчет се представят нетно към отчетната стойност на продадените стоки.

2.27.4 Депозитен амбалаж

За осъществяване на търговската си дейност Групата използва специфичен амбалаж – различни видове и размери бутилки (цилиндри) за ВВГ и резервоари. Този амбалаж е оборотен – предоставя се срещу определен депозит и извършва многократно движение от Групата към нейните клиенти и обратно, като Групата запазва собствеността си върху него.

Дългогодишният опит на дъщерното дружество „Ви-газ България“ ЕАД (над 15-години) в областта на търговията с ВВГ показва, че амбалажът се използва в дейността за един по-продължителен период от време, в който Групата може да черпи икономическа изгода от него. Базирайки се на това, ръководството на Групата е преценило, че този оборотен амбалаж отговаря на критериите на МСС 16 – Имоти, машини, съоръжения и оборудване за признаване на дълготраен материален актив и го представя и отчита към този клас активи в консолидирания отчет за финансовото състояние. В консолидирания отчет за финансовото състояние е представено (включено) и задължение за получените депозити срещу предоставените на клиентите бутилки (цилиндри) и резервоари към датата на консолидирания финансов отчет.

2.27.5 Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране се използват изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения се преценяват от ръководството като разумни и уместни за Групата (Приложение № 2.19 и № 16).

2.27.6 Активи по отсрочени данъци

Групата не е признала активи по отсрочени данъци в размер на 219 хил. лв., поради преценката на ръководството, че за сроковете съгласно българското данъчно законодателство няма да бъде реализирана достатъчна данъчна печалба, срещу която намаляемите временни разлики да могат да бъдат обратно реализирани (намалени) (Приложение № 6).

2.27.7 Действащо предприятие

Принципът на действащото предприятие се основава на позицията на ръководството, че Групата има жизнен капацитет, потвърдени намерения и подкрепа от страна на собственика и конкретни планове на самото ръководство да продължи съществуването си в обозримо планируемо бъдеще – със същия обхват и подобни обеми на дейност.